

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2017 жылғы «_____» _____
№ _____ бұйрығына 79-қосымша

Техникалық және кәсіптік білім берудің
ҮЛГІЛІК ОҚУ ЖОСПАРЫ

Білім беру коды және бейіні: 0800000 – Мұнай-газ және химия өндірісі
Мамандығы: 0801000 – Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау және бұрғылау жұмыстарының технологиясы (бейін бойынша)
Біліктілік*: 080105 2 – Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісі
080102 2 – Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысы
080114 3 – Техник-технолог

Оқыту нысаны: күндізгі

Оқытудың нормативтік мерзімі: 1 жыл 10 ай;

2 жыл 10 ай; 3 жыл 10 ай негізгі орта білім базасында

Индекс	Циклдер, пәндер/модульдер, практикалар атауы	Бақылау нысаны			Оқу уақытының көлемі (сағат)				Семестрлер бойынша бөлу****
		Емтихан	Сынақ	Бақылау жұмысы	Барлығы	Оның ішінде:			
						Теориялық оқыту	Зертханалық-тәжірибелік жұмыстар, курстық жобалар және жұмыстар	Өндірістік оқыту және/немесе кәсіптік практика	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Біліктіліктің жоғарылатылған деңгейі									
ЖБП	Жалпы білім беретін пәндер**	+	+	+	1448				1-3
БМ	Базалық модульдер				356	18	338		3-6

БМ 01	Кәсіптік қызмет аясында кәсіптік лексиканы қолдану		+	+	+		+		
БМ 02	Мемлекеттік тілде іс қағаздарын жасау		+		+	+	+		
БМ 03	Дене қасиеттерін дамыту және жетілдіру		+		+	+	+		
	«080105 2 Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісі» біліктілігі								
КМ	Кәсіптік модульдер				980	360	188	432	3-4
КМ 01	Скважиналарды бұрғылауға дайындық жұмыстары	+		+	+	+	+	+	
КМ 02	Мұнай мен газға скважиналарды технологиялық бұрғылау процесі жұмыстарының жеке түрлерін жүргізу	+		+	+	+	+	+	
КМ 03	Бұрғылау жабдықты профилактикалық жөндеу	+		+	+	+	+	+	
КМ 04	Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісінің біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындалуы				+			+	
БҰАМ 01	Білім беру ұйымдары анықтайтын модульдер				+				
АА 01	Аралық аттестаттау				144				
ҚА 01	Қорытынды аттестаттау				36				
	«080102 2 Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысы» біліктілігі								
КМ	Кәсіптік модульдер				1284	462	210	612	5-6
КМ 05	Мұнай мен газға скважиналарды технологиялық бұрғылау процесін жүргізу	+		+	+	+	+	+	
КМ 06	Кигізбе тізбегін түсіруді және бекітуді жүргізу	+		+	+	+	+	+	
КМ 07	Бұрғылау қондырғысын жөндеу, монтаждау, тасымалдау	+		+	+	+	+	+	
КМ 08	Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысының біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындалуы				+			+	
БҰАМ 02	Білім беру ұйымдары анықтайтын модульдер				+				
АА 02	Аралық аттестаттау				36				
ҚА 02	Қорытынды аттестаттау				36				
	Біліктіліктің жоғарылатылған деңгейі үшін міндетті оқытуға жиыны				4320				
Орта буын маманы									
	«081907 3 Техник-технолог» біліктілігі								
БМ	Базалық модульдер				220	184	36		7-8

БМ 03	Дене қасиеттерін дамыту және жетілдіру	+			+	+	+		
БМ 04	Кәсіби қызметті құқықтық, әлеуметтік және мәдени қамтамасыз ету.		+		+	+			
БМ 05	Кәсіби қызметте экономика		+		+	+			
КМ	Кәсіптік модульдер				896	292	208	396	7-8
КМ 09	Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау процестерін басқару		+		+	+	+	+	
КМ 10	Мұнай мен газға скважиналарды жуу технологиясы, қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою	+			+	+	+	+	
КМ 11	Бұрғылаудың техникалық және технологиялық есептері		+		+	+	+	+	
КМ 12	Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау	+			+	+	+	+	
КМ 13	Диплом алды тәжірибесі				+			+	
БҰАМ 03	Білім беру ұйымдары анықтайтын модульдер				+				
ДЖ 01	Дипломдық жобалау***				216				
АА 03	Аралық аттестаттау				36				
ҚА 03	Қорытынды аттестаттау				72				
Орта буын маманы деңгейі үшін міндетті оқытуға жиыны					1440				
	Міндетті оқытуға жиыны				5760				
К	Консультациялар	оқу жылы үшін 100 сағаттан артық емес							
Ф	Факультативтік сабақтар	аптасына 4 сағаттан артық емес							
	Барлығы:	6588							

Ескерту:

* Берілген мамандықтың басқа біліктіліктеріне оқу мекемесі ұқсас тәсілдеме қолданылып жұмыс оқу жоспарларын әзірлейді.

** ЖБП модульдерге кіріктірілуі мүмкін.

*** Оқу орнының қалауы бойынша дипломдық жобалау сағаттары кәсіптік модульдерге қайта бөлінеді.

**** Семестр бойынша бөлінуі мекеменің қалауы бойынша өзгеруі мүмкін.

ЖБП - жалпы білім беру пәндері;

БМ - базалық модульдер;

КМ - кәсіптік модульдер;

БҰАП - білім беру ұйымы анықтайтын пәндер;

ДЖ - дипломдық жобалау;

АА - аралық аттестаттау;

ҚА - қорытынды аттестаттау;

К - консультациялар;

Ф - факультативтер.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2017 жылғы «_____» _____
№ _____ бұйрығына 80-қосымша

Техникалық және кәсіптік білім берудің
ҮЛГІЛІК ОҚУ ЖОСПАРЫ

Білім беру коды және бейіні: 0800000 – Мұнай-газ және химия өндірісі
Мамандығы: 0801000 – Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау және бұрғылау жұмыстарының технологиясы (бейін бойынша)
Біліктілік*: 080105 2 – Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісі
080102 2 – Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысы
080114 3 – Техник-технолог

Оқыту нысаны: күндізгі
Оқытудың нормативтік мерзімі: 10 ай; 1 жыл 10 ай;
2 жыл 10 ай жалпы орта білім беру негізінде

Индекс	Циклдер, пәндер/модульдер, практикалар атауы	Бақылау нысаны			Оқу уақытының көлемі (сағат)				Семестрлер бойынша бөлу***
		Емтихан	Сынақ	Бақылау жұмысы	Барлығы	Оның ішінде:			
						Теориялық оқыту	Зертханалық-тәжірибелік жұмыстар, курстық жобалар және жұмыстар	Өндірістік оқыту және/немесе кәсіптік практика	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Біліктіліктің жоғарылатылған деңгейі									
БМ	Базалық модульдер				436	98	338		1-4
БМ 01	Кәсіптік қызмет аясында кәсіптік лексиканы қолдану		+	+	+		+		

БМ 02	Мемлекеттік тілде іс қағаздарын жасау		+		+	+	+		
БМ 03	Дене қасиеттерін дамыту және жетілдіру		+		+	+	+		
БМ 06	Қазақстанның тарихын, әлемдік қауымдастықтағы рөлі мен орнын түсіну		+		+	+			
	«080105 2 Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісі» біліктілігі								
КМ	Кәсіптік модульдер				980	360	188	432	1-2
КМ 01	Скважиналарды бұрғылауға дайындық жұмыстары	+		+	+	+	+	+	
КМ 02	Мұнай мен газға скважиналарды технологиялық бұрғылау процесі жұмыстарының жеке түрлерін жүргізу	+		+	+	+	+	+	
КМ 03	Бұрғылау жабдықты профилактикалық жөндеу	+		+	+	+	+	+	
КМ 04	Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісінің біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындалуы				+			+	
БҰАМ 01	Білім беру ұйымдары анықтайтын модульдер				+				
АА 01	Аралық аттестаттау				72				
ҚА 01	Қорытынды аттестаттау				36				
	«080102 2 Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысы» біліктілігі								
КМ	Кәсіптік модульдер				1284	462	210	612	3-4
КМ 05	Мұнай мен газға скважиналарды технологиялық бұрғылау процесін жүргізу	+		+	+	+	+	+	
КМ 06	Кигізбе тізбегін түсіруді және бекітуді жүргізу	+		+	+	+	+	+	
КМ 07	Бұрғылау кондырғысын жөндеу, монтаждау, тасымалдау	+		+	+	+	+	+	
КМ 08	Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысының біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындалуы				+			+	
БҰАМ 02	Білім беру ұйымдары анықтайтын модульдер				+				
АА 02	Аралық аттестаттау				36				
ҚА 02	Қорытынды аттестаттау				36				
Біліктіліктің жоғарылатылған деңгейі үшін міндетті оқытуға жиыны					2880				
Орта буын маманы									
	«081907 3 Техник-технолог» біліктілігі								

БМ	Базалық модульдер				220	184	36		5-6
БМ 03	Дене қасиеттерін дамыту және жетілдіру	+			+	+	+		
БМ 04	Кәсіби қызметті құқықтық, әлеуметтік және мәдени қамтамасыз ету.		+		+	+			
БМ 05	Кәсіби қызметте экономика		+		+	+			
КМ	Кәсіптік модульдер				896	292	208	396	5-6
КМ 09	Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау процестерін басқару		+		+	+	+	+	
КМ 10	Мұнай мен газға скважиналарды жуу технологиясы, қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою	+			+	+	+	+	
КМ 11	Бұрғылаудың техникалық және технологиялық есептері		+		+	+	+	+	
КМ 12	Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау	+			+	+	+	+	
КМ 13	Диплом алды тәжірибесі				+			+	
БҰАМ 03	Білім беру ұйымдары анықтайтын модульдер				+				
ДЖ 01	Дипломдық жобалау**				216				
АА 03	Аралық аттестаттау				36				
ҚА 03	Қорытынды аттестаттау				72				
	Орта буын маманы деңгейі үшін міндетті оқытуға жиыны				1440				
	Міндетті оқытуға жиыны				4320				
К	Консультациялар	оқу жылы үшін 100 сағаттан артық емес							
Ф	Факультативтік сабақтар	аптасына 4 сағаттан артық емес							
	Барлығы:	4960							

Ескерту:

* Берілген мамандықтың басқа біліктіліктеріне оқу мекемесі ұқсас тәсілдеме қолданылып жұмыс оқу жоспарларын әзірлейді.

** Оқу орнының қалауы бойынша дипломдық жобалау сағаттары кәсіптік модульдерге қайта бөлінеді.

*** Семестр бойынша бөлінуі мекеменің қалауы бойынша өзгеруі мүмкін.

БМ - базалық модульдер;

КМ - кәсіптік модульдер;

БҰАП - білім беру ұйымы анықтайтын пәндер;

ДЖ - дипломдық жобалау;

АА - аралық аттестаттау;

ҚА - қорытынды аттестаттау;

К - консультациялар;

Ф - факультативтер.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2017 жылғы «_____» _____
№ _____ бұйрығына 81-қосымша

Техникалық және кәсіптік білім берудің
ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Білім беру коды және бейіні: 0800000 – Мұнай-газ және химия өндірісі
Мамандығы: 0801000 – Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау және бұрғылау жұмыстарының технологиясы (бейін бойынша)
Біліктілік: 080105 2 – Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісі
080102 2 – Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысы
080114 3 – Техник-технолог

Базалық және кәсіптік құзыреттер	Модульдің атауы	Модульге қысқаша шолу	Оқыту нәтижелері және бағалаудың өлшемшарттары	Модульді қалыптастырушы пәндер	
Базалық модульдер					
БҚ 1. Кәсіптік қызмет аясында кәсіптік лексиканы қолдану	БМ 01. Кәсіптік қызмет аясында кәсіптік лексиканы қолдану	Бұл модуль кәсіби қызметте қазақ (орыс) және шетел тілінде ауызша және жазбаша түрде қарым-қатынас жасауға қажетті білімдерді, икемдер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар іскерлік қазақ (орыс) және шетел тілінің және кәсіби лексиканың негіздерін меңгеруі тиіс. Модульді зерделеу кезінде білім алушылар кәсіптік	Оқыту нәтижесі: 1) Өзінің кәсіптік қызметі саласында тілдесу үшін қазақ (орыс) және шетел тіліндегі грамматика мен терминологияны меңгеру.	Кәсіптік қазақ (орыс) тілі Кәсіптік шетел тілі	
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Кәсіптік қатынасу үшін қажетті мамандық бойынша лексика-грамматикалық материалды меңгереді. 2. Мамандығы бойынша терминологияны қолданады.
			Оқыту нәтижесі: 2) Кәсіби бағыттағы мәтіндерді аудару (сөздікпен) техникасын меңгеру.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Кәсіби бағыттағы мәтіндерді оқиды және аударды (сөздікпен).

		бағыттағы мәтіндерді оқу және аудару үшін (сөздікпен) қажетті қазақ (орыс) және шетел тілінің лексикалық және грамматикалық минимумын меңгеруі тиіс.	арттары:		
			Оқыту нәтижесі: 3) Қазақ (орыс) және шетел тіліндегі кәсіби диалогтік сөйлеу тілін енгізу.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Жағдайға байланысты қисынды және ретті пікір айта алады. 2. Кәсіби қарым-қатынас үдерісінде диалог жүргізе біледі.	
БҚ 2. Іс қағаздарын мемлекеттік тілде құрастыру және ресімдеу	БМ 02. Мемлекеттік тілде іс қағаздарын құрастыру	Мемлекеттік тілде іс қағаздарын құрастыруға және ресімдеуге қажетті білімдерді, икемдер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар: мемлекеттік тілде іс жүргізу негіздерін; іскерлік құжаттарды жасау тәсілдері мен функцияларын; құжаттардың жіктелуін, тасымалдағыштар, мақсатын, құрамдас бөліктерін, ресімдеу ережелерін меңгеруі тиіс. Модульді зерделеу кезінде білім алушылар: компьютерлік технологияларды қолдана отырып, кәсіптік қызметте қажетті құжаттарды мемлекеттік тілде құрастыруы тиіс.	Оқыту нәтижесі: 1) Компьютерлік технологияларды қолдана отырып, ұйымдық-өкімдік және ақпараттық-анықтамалық құжаттармен жұмыс істеу.		Мемлекеттік тілде іс қағаздарын жүргізу
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Құжаттардың түрлері мен жіктелуін сипаттайды. 2. Құжаттардың ақпараттық және коммуникативтік функциясын түсінеді. 3. Құжаттардың құрылымын анықтайды. 4. Қызметтік құжаттардың негізгі деректемелерін қолданады. 5. Құжаттың мәтініне қойылатын талаптарды сақтайды. 6. Компьютерлік технологияларды қолдана отырып, ұйымдық-өкімдік және ақпараттық-анықтамалық құжаттармен жұмыс жасайды.	
			Оқыту нәтижесі: 2) Еңбек қатынастарын реттейтін құжаттарды мемлекеттік тілде жасау.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес, еңбек қатынастарын реттейтін құжаттар туралы білімі бар. 2. Еңбек шартының қажетті талаптары туралы ақпаратты	

				менгереді. 3. Түйіндемені, өмірбаянды, мінездемені, өтінішті, арызды, сенімхатты, қолхатты мемлекеттік тілде құрастырады.		
БҚ 3. Физикалық қасиеттерді дамыту және жетілдіру	БМ 03. Физикалық қасиеттерді дамыту және жетілдіру	Бұл модуль жеке қасиеттерді және олармен байланысты қабілеттерді жетілдіру үшін қажетті білімдерді, икемдер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар: дене тәрбиесінің әлеуметтік-биологиялық және психофизиологиялық негіздерін, жеке және спорттық өзін-өзі жетілдіру негіздерін, салауатты өмір салтының негіздерін меңгеруі тиіс. Модульді зерделеу кезінде білім алушылар: қозғалыс қабілеттері мен дағдыларын ұдайы жетілдіру жағдайында денсаулықты нығайтуы; кәсіби тұрғыда маңызды физикалық және психомоторлық қабілеттерді дамытуы; өзін-өзі бақылау және ағзаның функционалдық жай-күйін бағалау дағдыларын меңгеруі тиіс.	Оқыту нәтижесі: 1) Денсаулықты нығайту және салауатты өмір салты қағидаттарын сақтау.	Дене тәрбиесі		
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Салауатты өмір салты негіздері мен мәдениетін ұғынады. 2. Бұлшық етке жүктеме түскен кездегі тыныс алу, қан айналым және энергиямен қамтамасыз ету жүйелері қызметінің физиологиялық негіздерін сипаттайды. 3. Жалпы дене дайындығы бойынша жаттығулар кешенін орындайды. 4. Күнделікті өмірде салауатты өмір салты мәдениетін сақтайды.	
			Оқыту нәтижесі: 2) Физикалық қасиеттерді және психофизиологиялық қабілеттерді жетілдіру.		Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Командалық спорттық ойын қағидаларын сақтайды. 2. Денет тәрбиесі жүктемесінің негіздерін және оны реттеу тәсілдерін сипаттайды. 3. Жаттығуларды орындау техникасын меңгереді. 4. Үйренген ойын тәсілдері мен жеке тактикалық міндеттерді оқу ойынында қолданады. 5. Бағдарламада көзделген бақылау нормативтері мен тестілерін орындайды.
			Оқыту нәтижесі: 3) Жарақаттану және			

			жазатайым оқиғалар кезінде дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Дене тәрбиесі жаттығуларымен айналысу кезінде жарақаттардың туындау себептерін, жарақаттанудың алдын алу тәсілдерін түсінеді. 2. Жарақаттар кезінде дәрігерге дейінгі көмек көрсетеді.	
БҚ 4. Құқықтық негіздерді түсіну, өзін және өзінің қоғамдағы орнын сезіну, әлеуметтік, саяси, этникалық, конфессиялық және мәдени айырмашылықтарды төзімділікпен қабылдау	БМ 04. Қоғам мен еңбек ұжымында әлеуметтену және бейімделу үшін әлеуметтік ғылымдар негіздерін қолдану	Бұл модуль әлемнің философиялық бейнесін зерттеу, мәдениеттің болмысы мен арналуын түсіну; азаматтық құқықтар мен міндеттерді сақтау; қоғамның даму заңдылықтары мен перспективаларын, қазіргі замандағы әлемнің әлеуметтік-саяси үдерістердің даму үрдістерін түсіну негізінде ойлау мәдениетін қалыптастыруға қажетті білімдерді, икемдер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар: негізгі философиялық ұғымдарды және заңдылықтарды; мәдениеттерді, діндерді және өркениетті; мемлекеттік құқықтық қарым-қатынастар мен	Оқыту нәтижесі: 1) Жалпы философиялық мәселелерді жақсы білу.	Философия негіздері Мәдениеттану Құқық негіздері Әлеуметтану және саясаттану негіздері	
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Негізгі философиялық ұғымдарды меңгереді. 2. Философия тарихындағы таным үдерісінің мәнін және таным үдерісіне әр түрлі пікірлерді түсінеді. 3. "Диалектика", "диалектика заңдары", "тұрмыс", "материя", "қозғалыс", "кеңістік және уақыт" ұғымдарының мәндерін сипаттайды. 4. Философияның негізгі категорияларының мәні мен өзара байланысын анықтайды. 5. Әлемнің ғылыми, философиялық және діни көріністерінің ерекшеліктерін түсінеді.
					Оқыту нәтижесі: 2) Адам өмірінде еркіндік пен жауапкершілік, материалдық және рухани құндылықтар сияқты философиялық санаттардың арақатынасын анықтау.
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Тұлғаның өмірдің, мәдениеттің және қоршаған табиғи ортаның сақталуына жауапкершілік деңгейін сезінеді. 2. Ғылымның, техника мен	

		<p>құбылыстардың жүйесін; азаматтар мен қоғамдағы саясаттың басқа да субъектілерінің өзара қарым-қатынастары жүйесінің жұмысын меңгеруі тиіс.</p> <p>Модульді зерделеу кезінде білім алушылар: негізгі философиялық ұғымдарға сүйенуі; философияның негізгі мәселесі мен диалектика заңдарын түсінуі; әлемдік өрнениеттегі Қазақстан Республикасы халықтары мәдениетінің рөлі мен орнын талдауы; жалпы адамгершілік-адами құндылықтар мен гуманистік дүниетаным негізінде толеранттылық таныта білуі; адам баласын жек көрушілік, экстремистік, радикалдық және террористік идеологияларды мойындамауы; құқық нормаларын сақтауы; әлеуметтік өзара қарым-қатынастар барысында қалыптасатын әлеуметтік және саяси қатынастар жүйесінде бейімделуі тиіс.</p>		<p>технологиялардың дамуымен және пайдаланылуымен байланысты әлеуметтік және этикалық проблемалардың мәнін түсінеді.</p> <p>3. Адам өміріндегі материалдық және рухани құндылықтардың қатынасы туралы жеке пікірін тұжырымдайды.</p> <p>4. Өмір шындығы мен мәні туралы әр түрлі пікірлерді талдайды, осы түсініктерге қатысты өз пікірін қалыптастырады.</p>		
			<p>Оқыту нәтижесі: 3) Қазақстан Республикасы халқы мәдениетінің әлемдік өркениеттегі рөлі мен орнын түсіну.</p>			
			<p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p>	<p>1. Отандық мәдениеттің тарихын, дәстүрлі қазақ мәдениетінің құндылықтарын біледі.</p> <p>2. Қазақстан Республикасы халқы мәдениетінің әлемдік өркениеттегі рөлі мен орнын түсінеді.</p> <p>3. Тәуелсіз Қазақстанның мәдени жетістіктерін сипаттайды.</p>		
			<p>Оқыту нәтижесі: 4) Толеранттылықты және белсенді тұлғалық көзқарасты қалыптастыратын моралдық-адамгершілік құндылықтар мен нормаларды түсіну.</p>			
			<p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p>	<p>1. Әртүрлі мәдениеттер мен өркениеттердің нысандарын және түрлерін, тарихын сипаттайды.</p> <p>2. Әлемдік және дәстүрлі діндердің тарихын біледі және қазіргі жағдайын түсінеді.</p> <p>3. Экстремисттік, радикалдық және</p>		

			<p>террористтік идеологияны ажырата алады.</p> <p>4. Әлеуметтік, этникалық, конфессиялық және мәдени ерекшеліктерді толеранттылықпен қабылдайды.</p>	
			<p>Оқыту нәтижесі: 5) Құқық және мемлекеттік-құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдарды білу.</p>	
		Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Құқықтың мәнісін және негізгі белгілерін түсінеді.</p> <p>2. Заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымын біледі және қағидаттарын сақтайды.</p>	
			<p>Оқыту нәтижесі: 6) Құқықтың негізгі салалары туралы мәліметтерді меңгереді.</p>	
		Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Қазақстан Республикасы Конституциясының ережелеріне сәйкес азаматтың жеке тұлғалық қалыптасуының құқықтық мәртебесін түсінеді.</p> <p>2. Әкімшілік реттеу әдістерін сипаттайды.</p> <p>3. Әкімшілік және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін жауапкершіліктің қажеттілігін түсінеді.</p> <p>4. Азаматтық және отбасылық құқықтың негізгі ережелерін меңгереді.</p> <p>5. Салық түрлері туралы ақпаратты меңгереді.</p> <p>6. Қылмыстық жауапкершілікті және оның туындау негіздемесін</p>	

				түсінеді.
				Оқыту нәтижесі: 7) Еңбек заңнамасына сәйкес өзінің құқықтарын қорғау.
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Қызметкердің Еңбек кодексіне сәйкес құқықтары мен міндеттерін түсінеді. 2. Жұмысшы мен жұмыс берушінің материалдық және тәртіптік жауапкершілігін ажыратады;
				Оқыту нәтижесі: 8) Әлеуметтанудың және саясаттанудың негізгі ұғымдарын меңгереді.
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Негізгі политологиялық ұғымдарды меңгереді: билік, саяси жүйе, саяси режим, мемлекет, мемлекеттік басқару формалары, мемлекеттік құрылыс формалары, саяси партиялар, партиялық жүйелер, саяси элита, саяси көшбасшылық, геосаясат. 2. Әлеуметтанудың негізгі ұғымдарын меңгереді: әлеуметтік қарым-қатынас, әлеуметтік құбылыс, әлеуметтік үдеріс, әлеуметтік ілгерілеу. 3. Жалпы әлеуметтік және саяси үдерістерді жеке фактілермен арақатынасын біледі.
				Оқыту нәтижесі: 9) Халықаралық саяси үдерістерді, геосаяси ахуалды түсіну.
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Қазіргі әлемдегі Қазақстанның орны мен рөлін түсінеді. 2. Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің құрылымын сипаттайды. 3. Саяси мәдениеттің жұмыс істеу

				мәні мен заңдылықтарын түсінеді.	
БҚ 5. Заманауи экономикалық жүйенің заңдылықтарын және қызмет ету тетіктерін түсіну	БМ 05. Кәсіптік қызметте экономиканың базалық білімдерін қолдану	Бұл модуль қазіргі экономикалық жүйенің заңдылықтары мен тетіктері туралы, нарық тетіктері мен мемлекеттік реттеу әдістері туралы кешенді түсінік қалыптастыру үшін қажетті білімдерді, икемдер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді игеру нәтижесінде білім алушылар: экономикалық теория негіздерін; экономикалық жүйелердің жалпы негіздерін; макроэкономика негіздерін; экономиканың өзекті мәселелерін; «Жасыл экономиканың» негізгі міндеттерін меңгеруі тиіс. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: негізгі экономикалық мәселелерді, экономика теориясы мен бизнес негіздерінің тұжырымдық ережелерін түсінуі; елдің әлеуметтік-экономикалық дамуының басым бағыттарын анықтауы тиіс.	Оқыту нәтижесі: 1) Экономикалық теория саласындағы негізгі мәселелерді меңгеру.	Экономика негіздері	
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Экономикалық терминдерді меңгереді, нарықтық экономика заңдылықтары мен қағидаттарын түсінеді. 2. Өндіріс және тұтыну экономикасының негіздерін меңгереді. 3. Мемлекеттің салықтың саясатын сипаттайды. 4. Инфляция көздерін және оның салдарларын түсінеді.
			Оқыту нәтижесі: 2) Кәсіпорынның меншік формасы мен түрін, жоспары түрін, негізгі экономикалық көрсеткіштерін анықтау.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Жоспарлаудың негізгі кезеңдері мен мазмұнын сипаттайды. 2. Математикалық әдістерді қолдана отырып, қажетті экономикалық есептеулерді орындайды. 3. Кәсіпорынның негізгі экономикалық көрсеткіштерін анықтайды.
			Оқыту нәтижесі: 3) Әлемдік экономиканың даму үрдістерін, мемлекеттің «жасыл» экономикаға өтуінің негізгі міндеттерін түсіну.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Әлемдік экономиканың даму үрдістерін сипаттайды. 2. Мемлекеттің "жасыл" экономикаға өтуінің негізгі міндеттерін түсінеді. 3. Жалпы ішкі өнім мен жалпы ұлттық өнімді есептеудің негізгі	

			әдістерін қолданады.	
			Оқыту нәтижесі: 4) Кәсіпкерлік қызметтің табысқа ие болу және тәуекелге бару мүмкіндіктерін анықтау.	
			Бағалаудың өлшемшарттары: 1. Кәсіпкерліктің мақсаттарын, даму факторлары мен шарттарын сипаттайды. 2. Қазақстандағы кәсіпкерлік қызметтің заманауи ұйымдастырушылық-құқықтық формаларын сипаттайды. 3. Кәсіпкерлік қызметтің жетістігін анықтайтын факторларды түсінеді. 4. Бизнес жоспарды құру негіздерін меңгереді.	
БҚ 6. Қазақстанның тарихын, әлемдік қоғамдастықтағы рөлі мен орнын түсіну	БМ 06. Қазақстанның тарихын, әлемдік қауымдастықтағы рөлі мен орнын түсіну	Бұл модуль ұлттық сананы дамытуға, ежелгі дәуірден қазіргі кезеңге дейін орын алған тарихи оқиғалардың мәні мен заңдылықтарын түсінуге қажетті білімдерді, икемдер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар: Қазақстанның негізгі тарихи кезеңдерінің хронологиялық шекаралары мен маңызын меңгеруі тиіс.	Оқыту нәтижесі: 1) Негізгі тарихи оқиғаларды түсіну. Бағалаудың өлшемшарттары: 1. Ежелгі дәуірден қазіргі кезеңге дейінгі тарихи оқиғалар хронологиясын біледі және мәнін түсінеді. 2. Қазақ халқының жалпытүрік қоғамдағы, көшпелі өркениет жүйесіндегі, Еуразия әлемі халықтарының тарихи-мәдени қауымдастығының дамуындағы рөлі мен орнын аша біледі. 3. Тәуелсіздік алғаннан кейінгі Қазақстан Республикасында болып жатқан саяси және қоғамдық өзгерістердің мәні мен бағытын түсінеді. 4. Тәуелсіз Қазақстанның жетістіктерін сипаттайды.	Қазақстан тарихы

			Оқыту нәтижесі: 2) Тарихи оқиғалардың себеп-салдар байланысын анықтау.	
			Бағалаудың өлшемшарттары: 1. Қазақстан тарихының толыққандылығы мен жүйелілігін көрсететін және сипаттайтын фактілерді, үдерістер мен құбылыстарды анықтайды. 2. Тарихи оқиғалардың арасында байланыс орнатады.	
Кәсіптік модульдер				
«080105 2 Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісі» біліктілігі				
КҚ 1. Бұрғылау жабдығын технологиялық процеске дайындау.	КМ 01. Скважиналарды бұрғылауға дайындық жұмыстары	Осы модуль үйренушілердің болашақ кәсіптің арнайы технологиялық мәселелерімен танысу үшін, бұл кәсіби модульдерді зерттеу үшін негізді құруға мүмкіндік береді; үйренушілерді мұнай мен газ туралы негізгі түсініктермен, оның физикалық-химиялық қасиеттерімен таныстыру үшін, мұнай мен газ кенорындарының геологиясы бойынша негізгі мәліметтер; үйренушілерге болашақ мамандықтың негізгі арнайы терминдерді түсіндіру; студенттерді бағыт бойынша маманды кәсіптік дайындау кәсіби	Оқыту нәтижесі: 1) Мұнай мен газ кенорындарының геологиясы бойынша негізгі мәліметтерді білу.	Жалпы мұнай және мұнай кәсіптік геология Гидравлика Мұнай мен газды өндіру техникасы мен технологиясы Инженерлік графика және машина жасау сызбасының негіздері Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік экология негіздері Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау технологиясы
			Бағалаудың өлшемшарттары: 1. Мұнай мен көмірсутекті газдардың құрамы мен физикалық қасиеттерін; газдың, конденсаттың компоненттік құрамы мен физикалық қасиеттері. 2. Негізгі жыныс қалыптастыратын минералдарды сыртқы белгілерінен таниды. 3. Бұрғылау процесінде кездесетін шөгінді жыныстың сыртқы белгілерінен анықтайды. 4. Құрылымның сипаттамаларын, қатпарларын, қыртыстардың жатуының жарылыс бұзылыстарының типін геологиялық графиктер бойынша анықтайды.	
			Оқыту нәтижесі: 2) Мұнай мен газ кенорындарын қазу және пайдалану процестерінің технологиялық негіздерді меңгеру.	
			Бағалаудың өлшемшарттары: 1. Гидравликаның, сұйықтықтың қозғалу тәртіптерінің, негізгі және	

		<p>модульдерін терең зерттеуге дайындау; жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру, жұмыс орнын қажетті құрал-саймандар мен аспаптармен жабдықтау, сонымен қатар скважиналарды бұрғылауға жабдықтарды дайындау үшін қажетті білімді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды.</p> <p>Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: қолданылатын жабдықтың, механизмдердің, құрал-саймандардың тағайындалуы, құрылуы және техникалық сипаттамасы, оларды пайдалану ережелері, бұрғылау жабдықтың жұмысын бақылауды жүргізу ережелері.</p> <p>Модульді зерделеу нәтижесінде үйренушілер барлаудан шыққан өнімді дайындауға дейін бірыңғай технологиялық тізбекті құрайтын барлық процестер туралы білім негізіндерін алуы тиіс;</p> <p>құрал-саймандарды</p>	өлшемшарттары:	<p>косалқы аппараттардың жұмыс істеу принциптерін және құрылымын, аппараттарды есептеу әдістердің, мұнай мен газ кәсібінің жабдықтарын пайдалану әдістерінің теоретикалық негіздерін меңгереді.</p> <p>2. Мұнай мен газды өндіру технологиясы мен техникасын, шығарылатын флюидтердің физикалық-химиялық қасиеттерін, мұнай мен газды тасымалдауға жинау мен дайындау ерекшеліктері туралы біледі.</p>	<p>Бұрғылау машиналары мен механизмдері</p> <p>Өндірістік оқыту және кәсіби тәжірибе</p>
				Оқыту нәтижесі: 3) Сұлбаларды және сызбаларды орындау, конструкторлық пен технологиялық құжаттаманы оқу тәжірибелік ептіліктерді және дағдыларды игеру.	
			Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Негізгі форматтардың өлшемдері бойынша ақпаратты және стандарт бойынша сызбаға өлшемдерді салу ережелерін біледі.</p> <p>2. Жер үсті құрылғылар мен бұрғылау жабдықтың орналасу схемасын сызады.</p> <p>3. Қолданбалы бағдарламалардың көмегімен мамандық бойынша сұлбаларды әзірлейді және рәсімдейді.</p>	
				Оқыту нәтижесі: 4) Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі талаптарын орындау.	
		Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Өндірісте жалпы санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтайды.</p> <p>2. Қызмет көрсету персоналының жеке қорғаныс құралдарын</p>		

		<p>пайдалану, қауіпсіздік және өрт қауіпсіздігі техникасын сақтау.</p>		<p>қолданады.</p> <p>3.Өрт профилактикасының негіздерін, өрттің пайда болу себептерін түсінеді.</p> <p>4.Заттардың жанудың негізгі шарттарын, жанғыш заттардың, материалдардың және конструкциялардың жарылыс қаупі бойынша жіктемесін таниды.</p> <p>5. Өртті сөндіру әдістері мен құралдарын біледі.</p> <p>6. Жұмыс орнында қауіпсіздік техникасының қағидаларын сақтайды</p> <p>7.Электр қауіпсіздігінің негіздерін сақтайды.</p> <p>8.Өнеркәсіптік экология негіздерін сақтайды.</p> <p>9.Алғашқы дәрігерге дейін медициналық жәрдемді көрсетеді.</p>	
<p>Оқыту нәтижесі: 5) Жұмыс орнын ұйымдастырудың жалпы принциптерін орындау.</p>					
<p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p> <p>1.Жұмыс орнын алдағы жұмысты орындауға дайындайды.</p> <p>2.Қолданылатын жабдықтың, механизмдердің, құрал-саймандардың негізгі тағайындалуын, құрылуын және техникалық сипаттамаларын біледі.</p> <p>3.Оларды пайдалану ережелерін біледі.</p> <p>4.Шағын механикаландыру құралдарын, материалдар мен құрал-саймандарды қолданады.</p>					

				<p>5. Жабдықтың дұрыстығын тексереді.</p> <p>6. Қауіпті учаскелердің қоршауын орнатуды біледі, ескерту белгілерін іледі.</p> <p>7. Тиеу-түсіру жұмыстары және ауыр заттардың орнын ауыстыру кезінде еңбек қауіпсіздігін сақтайды.</p>	
				Оқыту нәтижесі: б) Бұрғылау құрал-саймандарды бұрғылау процесіне дайындау.	
			Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Бұрғылау жабдығының жұмыс істеу принциптері мен ережелерін біледі.</p> <p>2. Бұрғылау жабдығының таңбалауының шартты белгілерін біледі.</p> <p>3. Бұрғылау құбыр тізбегінің толық жиынтығы мен құрылымы, әр жеке жабдықтың тағайындалуы туралы ақпаратты біледі.</p> <p>4. Құрал-саймандардың түрлерін біледі, құрал-саймандарды дұрыс пайдалануды біледі.</p> <p>5. Бұрғылау жабдығы мен құрал-саймандарды пайдалануының негізгі қауіпсіздік ережелерін біледі.</p>	
КҚ 2. Мұнай мен газға скважиналарды технологиялық бұрғылау процесі жұмыстарының жеке түрлерін жүргізу	КМ 02. Мұнай мен газға скважиналарды технологиялық бұрғылау процесі жұмыстарының жеке түрлерін жүргізу	Осы модуль жұмыс процесін дұрыс ұйымдастыруға қажетті білімдерді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс:	Оқыту нәтижесі: 1) Әртүрлі тау-геологиялық жағдайларда скважинаны бұрғылау принципін ұғыну.	<p>1. Скважиналарды бұрғылау технологиясының принциптерін түсінеді.</p> <p>2. Қабылдау сыйымдылықтарда бұрғылау ерітіндісінің деңгейін</p>	Гидравлика Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау технологиясы Бұрғылау машиналары мен

		<p>әртүрлі тау-геологиялық жағдайларда бұрғылау процесінің технологиясын, бұрғылау ерітіндінің қасиеттері мен тағайындалуын, қиыншылықтар мен апаттарды жою кезінде әрекет жасау ережелері мен тәртібін, скважина оқпанын басқару технологиясы мен әдістерін. Скважинаның қисаю себептерін және алдын алу әдістерін, әртүрлі геологиялық жағдайларда скважинаны бекіту тәсілдері мен әдістерді, скважинаны цементтеу мен тампонажын, скважинаны қабатының өнімділігін геологиялық-геофизикалық зерттеуін жүргізуге дайындауды біледі. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: бұрғылаушының басқаруымен технологиялық бұрғылау процесін, түсіру-көтеру операцияларын орындау, бекіту, параметрлерге сәйкес бұрғылау ерітіндісін дайындау, қиыншылықтар</p>		<p>қадағалайды. 3.Бұрғылау ерітіндісінің шыр айналу процесінде діріл елеуіштің торын тексереді және қажет болған кезде тазартады. 4. Скважина тереңдеген сайын бұрғылау құрал-сайманды ұзарту бойынша операциялардың ретін біледі.</p>	<p>механизмдері Бұрғылау ерітінділері және оларды дайындау технологиясы Бұрғылауда өндірістік процестерді автоматтандыру Өндірістік оқыту және кәсіби тәжірибе</p>
		<p>Оқыту нәтижесі: 2) Түсіру-көтеру операцияларын жүргізу принципін біледі.</p>			
			<p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p>	<p>1.Жұмыстарды орындау процесінде сырғанауды, құлауды болдырмау үшін тазалайды, роторлық алаңшаны дайындайды. 2. Ұзартқан кезде бұрандалы қосылыстарды майлау үшін майлау материалдарын тексеріп, дайындайды. 3.Бұрандалы қосылыстарды және қосалқы механизмдерді бұрап алу мен босату үшін кілттердің дұрыстығын тексереді. 4. Таль жүйесін қауіпсіз пайдалану затына тексереді. 5.Өткелдер мен төсемдерді бөтен заттардың болмауына тексереді. 6.Түсіруді, түсіру мен түсіру-көтеру операциялар процесін, бұрғылау снарядын ұзартқан кезде бұрғылаушының әрекеттерін үйлестіреді. 7. Түсіру-көтеру операцияларын орындау кезінде қауіпсіздік</p>	

		мен апаттарды жою кезінде мамандардың басшылығымен ғана әрекет ету.		техникасын сақтайды.		
			Оқыту нәтижесі: 3) Бұрғылау ерітіндісін дайындау және өңдеу.			
			Бағалаудың өлшемшарттары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жуу сұйығының тағайындалуының және оларға қойылатын талаптарды сақтайды. 2. Скважинаның шыр айналу жүйесінің схемасы туралы ақпаратты біледі. 3. Аспаптардың құрылуы туралы біледі. 4. Әдістемеге сәйкес бұрғылау ерітінділердің параметрлерін анықтайды. 5. Бұрғылау ерітінділерді дайындау, өңдеу және тазарту әдістерін қолданады. 6. Бұрғылау ерітінділері мен химреагенттердің негізгі физикалық-химиялық қасиеттері туралы білімі бар. 7. Бұрғылау ерітінділерін дайындаған, тазартқан және химиялық өндеген кезде қауіпсіздік техникасын сақтайды. 		
			Оқыту нәтижесі: 4) Қиыншылықтар мен апаттарды жою бойынша жұмыстарға қатысу.			
			Бағалаудың өлшемшарттары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қиыншылықтар мен апаттардың белгілерін таниды. 2. Бұрғышыға қиыншылықтар мен апаттар белгілері туралы уақытылы хабарлау. 3. Қиыншылықтар мен апаттар кезінде әрекеттердің дәйектілігін 		

				біледі. 4. Геологиялық қиыншылықтардың жіктемесін және олардың белгілерін біледі. 5. Арнайы апаттық құрал-сайманның тағайындалуы мен жіктемесі туралы ақпаратты біледі. 6. Апаттарды болдырмау әдістерін меңгерді. 7. Ашық мұнай мен газ бұрқағының апатын жойған кезде қауіпсіздік талаптарын сақтайды.	
КҚ 3. Бұрғылау жабдықтың профилактикалық жөндеуін жүргізу	КМ 03. Бұрғылау жабдықты профилактикалық жөндеу	Осы модуль жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру, жұмыс орнын қажетті құралдармен және керек-жарақтармен жабдықтау, сондай-ақ технологиялық жабдықтарды жөндеуге дайындау үшін қажетті білімдерді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: сораптар мен компрессорлардың, скважиналарды жөндеу үшін жабдықтардың конструкциясы мен тағайындалуын, жабдықты бөлшектеу мен құрастыру ретін, тозу түрлері мен себептерін, жабдықты	Оқыту нәтижесі: 1) Жұмыс орнын қажетті құралдармен және керек-жарақтармен дұрыс жабдықтау.	Металлдар және құрылмалық материалдар технологиясы Техникалық механика негіздері Инженерлік графика және машина жасау сызбасының негіздері Мұнай мен газ скважиналарының бұрғылау технологиясы Бұрғылау машиналары мен механизмдері Бұрғылау	
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Құрал-саймандардың, аспаптардың негізгі тағайындалуы, қолдану саласы және олардың жіктемесі туралы ақпаратты біледі. 2. Жабдықтың жұмысқа қабілеттілігі мен сенімділік критерийлерін біледі. 3. Жөндеу жұмыстарына арналған құрал-саймандарды қолданады.
			Оқыту нәтижесі: 2) Бұрғылау жабдықты бөлшектеу-құрастыруға қатысу		Бағалаудың өлшемшарттары:

		жарамсыз деп тануға техникалық шарттарды. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: бұрғылау жабдығының жеке түрлерінің құрастыруын, бөлшектеуін жасау, жабдықтың ауыспалы бөліктерін ауыстыру, қауіпсіздік техникасы мен өрт қауіпсіздігін сақтау керек.		түзілістерден тазартады. 4. Қолданылатын жабдықтың кинематикалық, гидравликалық, пневматикалық схемаларын оқиды. 5. Бұрғылау жабдығының қосалқы бөлшектерін ауыстыру ретін сақтайды. 6. Жөндеу құрал-сайманның айналу жиілігін, моментін және қуатын ескереді. 7. Бұрғылау жабдығын демонтаждау, орнын ауыстыру және монтаждау кезінде қауіпсіздік техникасын сақтайды.	электр жабдықтары Өндірістік оқыту және кәсіби тәжірибе
КҚ 4. Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісінің біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындау	КМ 04. Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісінің біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындалуы	Осы модуль Мұнай мен газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышы көмекшісінің біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындауды сипаттайды. Үйренуші жұмыс кәсібін алу үшін өндірістік тәжірибеден өтетін кәсіпорындар келесі бұрғылау жұмыстарын басқару құрылымдық бөлімшелері болып табылады: бұрғылау ерітіндісін дайындау цехтерінде - сазды ерітіндіні дайындау бойынша саз зауыты,	Тәжірбие нәтижесі: 1) Мұнай мен газды бұрғылау әдістері туралы түсініктің болуы.	Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау технологиясы Бұрғылау машиналары мен механизмдері Бұрғылау ерітінділері және оларды дайындау технологиясы	
			Бағалаудың өлшемшарттары:		1. Жабдыққа қызмет көрсету кезінде жұмыстың дұрыс және қауіпсіз тәсілдерін қолданады. 2. Шағын механикаландыру элементтері бар жұмысты атқарады. 3. Мұнай мен газға скважиналарды технологиялық бұрғылау процесі туралы ақпаратты меңгерді. 4. Кәсіпорындағы еңбек қорғау мәселелеріне бағдарланады.
			Тәжірбие нәтижесі: 2) Мұнай мен газға скважиналарды бұрғылау техникасы мен технологиялар негіздерін меңгеру.		Бағалаудың өлшемшарттары:

		<p>цемент ерітіндісін, цементті және техниканы дайындау үшін- шегендеу цехы. Өндірістік тәжірбие процесінде үйренушілер жұмыс күнделіктерін жүргізеді, олардың ішінде барлық зерттелген мәселелер көрсетіледі (жабдықтың эскиздерімен, схемаларымен және суреттемелерімен). Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: мұнай мен газға скважиналарды бұрғылау технологиясын іске асыру әдістерін, бұрғылау мен шегендеу ерітінілерін дайындау бойынша жұмысты.</p> <p>Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: скважиналарды бұрғылау процесін білу, скважиналарды бұрғылау үшін жабдықты білу, оның күрделі емес жөндеуін жасау, қауіпсіз еңбек тәсілдерін игеру керек.</p>		<p>2. Технологиялық жабдықтарға қызмет көрсетеді. 3. Скважиналарды бұрғылау бойынша өндірістік процестерді орындайды. 4. Қауіпсіз еңбек тәсілдерін меңгереді.</p>	
			Тәжірбие нәтижесі: 3) Тәжірбие бойынша құжаттамаларды рәсімдеу.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Материалдарды жинайды. 2. Тәжірбие бойынша күнделікті рәсімдейді. 3. Тәжірбие бойынша жазбаша есепті рәсімдейді.</p>	
«080102 2 Мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысы» біліктілігі					
КҚ 5. Бұрғылаудың технологиялық	КМ 05. Мұнай мен газға	Осы модуль скважиналарды	Оқыту нәтижесі: 1) Технологиялық регламентке сәйкес скважинаны бұрғылау бойынша	Жалпы мұнай және мұнай	

процесін жүргізу	скважиналарды технологиялық бұрғылау процесін жүргізу	технологиялық регламенпен сәйкес бұрғылау бойынша бригаданың жұмысын дұрыс ұйымдастыру, технологиялық процесс бойынша бұрғылау бригадасын дайындау және нұсқаулық беру, бұрғылау процесінде қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою, сондай-ақ бұрғылау ерітіндісін дайындау бойынша бақылау үшін қажетті білімді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: әртүрлі тау-геологиялық жағдайларда скважиналарды бұрғылау бойынша жұмыстардың техникасы мен технологиясын; мұнай мен газды өндіру геологиясы мен технологиясы бойынша негізгі мәліметтерді, геологиялық-техникалық наряд пен режимдік-технологиялық картаны, бұрғыланатын ауданның геологиялық кескінін;	бригаданың жұмысын ұйымдастыру.		кәсіптік геология Металлдар және құрылмалық материалдар технологиясы Техникалық механика негіздері Мұнай мен газды өндіру техникасы мен технологиясы Бұрғылауда өндірістік процестерді автоматтандыру Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау технологиясы Бұрғылау машиналары мен механизмдері Бұрғылау ерітінділері және оларды дайындау технологиясы Өндірістік оқыту және
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Вахта бойынша ауысымды қабылдайды және бұрғылау басындағы толық жағдайды біледі. 2. Скважина құрылысының болашақ технологиялық процестері туралы ақпаратты біледі. 3.Бұрғылау вахтасының мүшелеріне нұсқау береді. 4. Атындыны болдырмау жабдығының, өрт сөндіру құралдарының үнемі дайын тұрғанын ұстап, бригада мүшелері газ-мұнай шығуларын жою нұсқауын орындағаннан кейін "Шығарылыс!" үрейі бойынша бұрғалау вахтасының мүшелеріне нұсқау береді.	
			Оқыту нәтижесі: 2) Бұрғылау процесін сүйемелдейтін құжаттаманы жүргізу.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Вахталық журналды толтырады және скважинаның жағдайы туралы ақпаратты біледі. 2.Скважинаны бұрғылау кезінде мүмкін қиыншылықтарды таниды. 3.Скважинаның режимдік-технологиялық картасын және геологиялық-техникалық нарядты оқиды. 4. Бұрғыланатын ауданның геологиялық кескіні туралы ақпаратты біледі. 5. Әртүрлі геологиялық жағдайларда скважинаның конструкциясы туралы мәліметтерді біледі.	

		<p>эртүрлі геологиялық жағдайда скважиналардың конструкциясы туралы мәлеметтерді; бұрғылау мен күш жабдығының тағайындалуын, құрылуы мен техникалық сипаттамаларын, электробурлардың, турбобурлардың құрылуын, турбобурдың, электробурдың және тоқ келтіргіштің мүмкін ақауларын жою әдістері, қолданылатын құрал-саймандар мен аспаптардың құрылуы мен тағайындалуы, скважиналарды көлбеу және көлденең бағытта бұрғылау кезінде ауытқытқышы бар құбырларды, электробурларды және турбобурларды түсіру және бағыттау әдістерін; шағын механикаландырудың қолданылатын аспаптарының, бақылау-өлшеу аспаптарының, бұрғылау ерітіндісін тазарту жүйелерінің құрылуын; бұрғылау ерітінділердің және</p>		<p>6. Қашаулардың типтік өлшемдерін, эртүрлі геологиялық жағдайларда эртүрлі аралықтарды бұрғылау үшін бұрғылау тізбегінің төменгі құрлымын біледі.</p>	<p>кәсіби тәжірибе</p>
				<p>Оқыту нәтижесі: 3) Скважина оқпанының бұрғылауын жүргізеді.</p>	
			<p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Эртүрлі геологиялық жағдайларда скважиналарды бұрғылау технологиясын, бұрғылау параметрлері мен тәртібін біледі. 2. Скважинаны бұрғылау параметрлерін қадағалайды. 3. Бұрғылау процесінде бұрғылау бригадасының жұмысын үйлестіреді. 4. Бұрғылау снарядын ұзартқан кезде бұрғылау құрал-сайманды бұрап қою-босату және келтіру процесін реттейді және өткізеді. 5. Өнімді қабаттың барлық коллекторлық қасиеттерін сақтау үшін өнімді қыртыстың ашуын және барлық параметрлерін реттеуін жүргізеді. 6. Тұрақта қысымды бақылайды және бұрғылау процесінде мүмкін қиыншылықтардың бірінші белгілерінің шығуын қадағалайды. 7. Тік бағытталған көлденең скважиналарды бұрғылау бойынша арнайы жұмыстар кешенін өткізеді. 8. Қабаттарды сынау, керн материалын таңдау, геофизикалық зерттеулерді жүргізу бойынша 	

		<p>бұрғылау ерітіндісін дайындау мен өңдеу үшін химиялық реагенттердің физикалық-химиялық қасиеттерін, оны дайындау, қалпына келтіру және қайта қолдану әдістерін; параметрлерді бақылау әдістерін және ауырлықтықтар мен химиялық реагенттердің шығының төмендету жолдарын; қолданылатын қашаулардың типтік өлшемдерін; скважиналарды бұрғылау кезінде апаттар мен қиыншылықтар себептерін, оларды ескерту және жою бойынша іс-шараларды; скважиналарды кигізбе құбырларды түсіруге және цементтеуге дайындауды, қолданылатын материалдардың шығынын есептеуді, әртүрлі конструкциядағы пакер құрылғыларының тағайындалуын; скважина мен саңылаусыздандыратын құрылғының конструкциясының сағасын байлау схемаларын,</p>		<p>жұмыстарға қатысады.</p> <p>Оқыту нәтижесі: 4) Скважиналарды бұрғылау процесінде түсіру-көтеру операцияларын жүргізу.</p> <p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ротордың оқпанын әмбебапты машина кілтімен бекітілген кезде бұрғылау құрал-сайманын келтіреді және бұрап алып-босатады. 2. Жарақат қаупті жағдайларды болдырмау үшін кілттердеі дұрыс пайдалануды қадағалайды. 3.Скважина оқпанының тұрақтылығын сақтау үшін ілмектегі салмақты және түсіру-көтеру операциялардың жылдамдығын қадағалайды. 4. Бұрғылау құрал-сайманын түсіру-көтеру процесінде бұрғылау бригадасының жұмысын үйлестіреді. 5.Таль ұштасуына қойылатын талаптарды біледі; таль арқанының ақаулығына бақылау жүргізеді, бұрғылау құбырларының ақаулығын жүргізеді. <p>Оқыту нәтижесі: 5) Бұрғылау процесінде қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою.</p> <p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Бұрғылау процесінде қиыншылықтар мен апаттардың белгілерін таниды. 2.Қиыншылықтар мен апаттарды жою әдістерін біледі. 3.Инженерлі техникалық қызметкерлерге қиыншылықтар мен 	
--	--	---	--	---	--

		<p>қабаттарды сынау құрылғысын түсіруді және геологиялық-геофизикалық зерттеуді жүргізуді. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: барлық технологиялық бұрғылау процесін орындау, қауіпсіздік техникасын сақтау.</p>		<p>апаттар туралы уақытылы хабарлайды. 4.Өзірленген нұқаулыққа сәйкес қажетті апатқа қарсы әрекеттерді жүргізеді. 5. Апатты жою жоспарын құруға қатысады.</p>	
			<p>Оқыту нәтижесі: 6) Бұрғылау ерітіндісін дайындауды, ауырлатуды және химиялық өңдеуін бақылау.</p>		
			<p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p>	<p>1.Химиялық реагенттердің қасиеттері мен тағайындалуы туралы ақпаратты біледі. 2.Бұрғылау ерітіндісін дайындау рецептерін біледі. 3.Бұрғылау ерітіндінің берілген параметрлерін сақтайды және оларды түзете алады.</p>	
<p>КҚ 6. Кигізбе тізбегін түсіру және оларды бекітуге қатысу.</p>	<p>КМ 06. Кигізбе тізбегін түсіруді және бекітуді жүргізу</p>	<p>Осы модуль кигізбе тізбегін түсіру және цементажды жүргізу процесін дұрыс ұйымдастыру үшін қажетті білімді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: кигізбе тізбегінің тағайындалуы және скважинаны цементтеу қажеттілігі. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: Қауіпсіздік техникасын</p>	<p>Оқыту нәтижесі: 1) Кигізбе тізбегін дайындау және түсіру.</p>	<p>Бағалаудың өлшемшарттары: 1.Кигізбе тізбегін түсіру үшін құрал-сайманды дауындауды жүргізеді, кигізбе тізбегін төсеу, тығыздау жұмыстарына қатысады. 2. Кигізбе тізбегін түсірген кезде геолого-техникалық наряд бойынша қиыншылықтардың мүмкін аймақтары туралы ақпаратты біледі. 3. Кигізбе тізбегін беріктік сипаттамаларын және олардың қосылыстарын біледі. 4. Тізбекті түсіруге дайындайды, кигізбе тізбегінің өлшеуін жүргізеді. 5.Бұрғылау бригадасымен кигізбе</p>	<p>Бұрғылауда өндірістік процестерді автоматтандыру у Скважинаны аяқтау Өндірістік оқыту және кәсіби тәжірибе</p>

		сақтай отырып, жұмыстар жоспарына сәйкес скважинаның цементаждауын жүргізуге қатысу және кигізбе тізбегін түсіру.		тізбегін түсірер алдында нұсқаулықты жүргізеді. 6. Кигізбе тізбегін қаптау, тасымалдауға дайындау және сақтау әдістерін біледі.	
			Оқыту нәтижесі: 2) Скважиналарды бекітуді жүргізуге қатысу.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Скважинаның параметрлері және сорылатын цемент ерітіндісінің көлемі туралы ақпаратты біледі. 2.Цемент ерітіндісін айдамалау жылдамдығын реттеу үшін қиыншылықтар аймақтары туралы ақпаратты біледі. 3.Скважинаны бекіту процесінде бұрғылау бригадасының мүшелеріне инструктаж жүргізеді және оларды бақылайды. 4. Құбыр сыртындағы кеңістікті цементтеу үшін қажетті есептерді жүргізеді. 5. Цемент ерітіндісін айдау үшін саға жабдығын біледі. 6. Қауіпсіз жұмысты бақылайды, қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқау береді.	
КҚ 7. Бұрғылау қондырғысын жөндеуге, монтаждауға, демонтаждауға, тасымалдауға қатысу	КМ 07. Бұрғылау қондырғысын жөндеу, монтаждау, тасымалдау	Осы модуль бұрғылау қондырғысын жөндеу, монтаждау-демонтаждау және тасымалдау кезде бұрғылау бригадасының жұмысын дұрыс ұйымдастыру үшін қажетті білімді, іскеріктер мен	Оқыту нәтижесі: 1) Бұрғылау қондырғысының барлық элементтерін жөндеу процесін бақылау	1.Бұрғылау қондырғысының барлық элементтерінің тағайындалуы туралы ақпаратты біледі. 2.Жабдықтың қызмет ету мерзімі және істен шығу белгілері туралы ақпаратты біледі.	Инженерлік графика және машина жасау сызбасының негіздері Бұрғылау машиналары мен
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Бұрғылау қондырғысының барлық элементтерінің тағайындалуы туралы ақпаратты біледі. 2.Жабдықтың қызмет ету мерзімі және істен шығу белгілері туралы ақпаратты біледі.	

		<p>дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: бұрғылау қондырғысының түрлерін, барлық құрауыштарының қасиеттерін, жөндеу әдістерін, бұрғылау қондырғысын монтаждау-демонтаждау және тасымалдау кезінде бұрғылау бригадасының әрекеттер ретін. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: бұрғылау қондырғысын жөндеу, монтаждау-демонтаждау және тасымалдау процестерін білу және бақылау, қауіпсіздік техникасын сақтау.</p>		<p>3. Жабдықты ауыстыру және жөндеу ережелерін сақтайды. 4. Бұрғылау басындағы жабдықтың сызбалары мен схемаларын оқиды. 5. Жабдықтың кинематикалық және гидравликалық схемаларын оқиды.</p> <p>Оқыту нәтижесі: 2) Бұрғылау қондырғысын монтаждау-демонтаждау және тасымалдау процесіне қатысу және бұрғылау бригадасын бақылау.</p> <p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p> <p>1. Бұрғылау қондырғысының барлық көтеру механизмдерін таниды. 2. Бұрғылау қондырғысын монтаждау-демаонтаждау кезектілігін және механизмдерін біледі. 3. Бұрғылау қондырғыны монтаждау және тасымалдау кезінде міндеттерді үлестіреді. 4. Жүктеусіз барлық агрегаттарды жүргізіп жаттықтырады, жабдықтың жұмыс істеу параметрлерін жазады. 5. Бұрғылау алаңшасын дайындау үшін үстінгі құнарлы қабатты жинау үшін операцияларды орындайды. 6. Қауіпсіздік техникасының, өрт қауіпсіздігінің ережелерін, экологиялық нормаларды, тиеу-түсіру жұмыстары кезінде қауіпсіздік ережелерін қадағалайды және орындауын талап етеді.</p>	<p>механизмдері Өндірістік оқыту және кәсіби тәжірибе</p>
<p>КҚ 8. Мұнай/газға барлау және пайдалану</p>	<p>КМ 08. Мұнай/газға барлау және</p>	<p>Осы модуль мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау</p>	<p>Тәжірибе нәтижесі: 1) Мұнай мен газға скважиналарды бұрғылау әдістерін білу.</p> <p>Бағалауд</p>	<p>Скважинаны желілеу, скважинаның</p>	<p>Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау</p>

скважинасын бұрғылау бұрғышысының біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындау	пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысының біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерін орындалуы	бұрғышысының біліктілігі бойынша жұмыстардың негізгі түрлерінің орындалуын сипаттайды Жұмыс кәсібін алу үшін өндірістік тәжірибенің мақсаты үйренушінің бұрғылау кәсіпорнының өндірістік бригадаларында нақты еңбек қызметі процесінде мұнай/газға барлау және пайдалану скважинасын бұрғылау бұрғышысының кәсібі бойынша іскерліктер мен дағдыларын дамыту болып табылады. Үйренуші жұмыс кәсібін алу үшін өндірістік практикадан өтетін кәсіпорындар келесі БЖБ құрылымдық бөлімшелері болып табылады: бұрғылау ерітіндісін дайындау цехтерінде - сазды ерітіндіні дайындау бойынша саз зауыты, цемент ерітіндісін, цементті және техниканы дайындау үшін -шегендеу цехы. Өндірістік тәжірибе процесінде үйренушілер жұмыс күнделіктерін жүргізеді, олардың ішінде	ың өлшемш арттары:	конструкциясы, скважина түбінің конструкциясы технологиясын біледі. 2.Бұрғылау тәртібі туралы және оларды қолдану туралы түсінігі бар. 3.Ауытқуларды анықтайды және бұрғылау процесінің параметрлерін түзетеді. 4.Технологиялық жабдықты пайдалану мен қызмет көрсетуді бақылайды. 5.Жабдықтарды жөндеу бойынша нұсқауларды береді. 6.Бақылау-өлшеу аспаптарын қадағалайды. 7. Қауіпсіз жұмыс істеу тәсілдерін меңгереді.	технологиясы Бұрғылау машиналары мен механизмдері Бұрғылау ерітінділері және оларды дайындау технологиясы Бұрғылауда өндірістік процестерді автоматтандыр у Скважинаны аяқтау
			Тәжірибе нәтижесі: 2) Мұнай мен газға технологиялық бұрғылау процесін бақылау.		
			Бағалаудың өлшемш арттары:	1.Мұнай мен газға бұрғылау процесінің технологиялық параметрлерін бақылайды. 2.Бұрғылау ерітіндінің параметрлерін бақылайды. 3.Бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматтандыру аспаптарының көрсеткіштерін бақылайды. 4. Бұрғылау процесі уақытында қиыншылықтар мен апаттарды жояды. 5. Скважинаны цементтеу процесін ұйымдастырады.	
			Тәжірибе нәтижесі: 3) Тәжірибе бойынша құжаттамаларды рәсімдеу.		

		<p>барлық зерттелген мәселелер көрсетіледі (жабдықтың эскиздерімен, схемаларымен және суреттемелерімен). Тәжірибеден сынақ тәжірибеге қатысу журналы мен күнделігі негізінде қойылады.</p> <p>Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: мұнай мен газға скважиналарды бұрғылау технологиясын іске асыру әдістерін, бұрғылау мен шегендеу ерітінділерін дайындау бойынша бақылауды, скважинаның сапалы оқпаның өткізу.</p> <p>Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: скважиналарды бұрғылау процесін игеру, скважиналарды бұрғылау үшін жабдықты білу, қауіпсіз еңбек тәсілдерін қолдану, бақылау-өлшеу аспаптарының және автоматтандыру көрсеткіштерін қадағалау.</p>	Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Материалдарды жинайды.</p> <p>2. Тәжірибе бойынша күнделікті рәсімдейді.</p> <p>3. Тәжірибе бойынша есепті ресімдеу.</p>	
«081907 3 Техник-технолог» біліктілігі					
КҚ 9. Мұнай мен газға скважинаны	КМ 09. Мұнай мен газ	Осы модуль мұнай мен газға бұрғылау	Оқыту нәтижесі: 1) Бұрғылау жұмыстарын жүргізу технологиясын бақылау.	Мұнай мен газ скважиналарын	

бұрғылау процестерін бақылау	скважиналарын бұрғылау процестерін басқару	жұмыстарының дұрыс технологиясын жүргізу, бұрғылау процестерін бақылау, өнімді қабаттарды бекіту, ашу және игеру процестерін бақылау үшін қажетті білімді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: бұрғылау процесінің технологиясын және бұрғылау бригадалардың жұмыс процесін бақылауын, атап айтқанда өнімді қабаттарды бекіту, ашу және игеру процестерін бақылау. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: қабаттарды бұрғылау, бекіту, ашу және игеру процестерін бақылауын қатал жүргізу, қауіпсіздік техникасы мен өрт қауіпсіздігін сақтау.	Бағалаудың өлшемшарттары:	<p>1. Бұрғылау қондырғысын қосқан кезде және оны пайдаланған кезде құжаттарды рәсімдеуге қойылатын негізгі талаптарды меңгеру (бұрғалау мұнарасын пайдалануды бастау туралы рұқсат, бұрғалау ерітінділері бойынша журнал, техника қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша журнал, вахталық журнал).</p> <p>2. Скважинаны құру кезеңдері туралы түсінігі бар.</p> <p>3. Скважиналарды барлық негізгі және қосымша құру процестері туралы ақпаратты біледі.</p> <p>4. Бұрғылау қашаулардың, бұрғылау ерітіндінің, бұрғылау тізбегінің қасиеттері, типтік өлшемдері және тағайындалуы туралы және бұрғылау тізбегінің төменгі құрылымы туралы түсінігі бар.</p> <p>5. Бұрғылау әдістерін айырады және оларды нақты тау-геологиялық жағдайлар үшін таңдайды.</p> <p>6. Бұрғылау тәртібін, қашаулардың типтерін, жыныстың физикалық-механикалық қасиеттері мен тау-геологиялық жағдайларын ескеріп, бұрғылау тізбегінің төменгі құрылымын таңдайды.</p> <p>7. Скважиналардың қисаю себептерін және алдын алу әдістерін, технологияны және скважинаның оқпанын басқару әдістерін таниды.</p>	бұрғылау технологиясы Бұрғылау машиналары мен механизмдері Бұрғылау ерітінділері және оларды дайындау технологиясы Мұнай мен газды өндіру техникасы мен технологиясы Бұрғылау электр жабдықтары Скважинаны аяқтау Бұрғылауда өндірістік процестерді автоматтандыру Теңізде және құрлықта бұрғылаудың жаңа әдістері Өндірістік оқыту және кәсіби тәжірибе
Оқыту нәтижесі: 2) Скважинаны құру					

			процестерін бақылау.	
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Скважинаны құру циклдарын белгілеу және кезектілігін біледі. 2.Скважиналарды бұрғылау, бекіту және игеру үшін қажетті жабдықты және құрылымын таңдайды. 3.Скважинаны құру процесінде бұрғылау бригадасы жасаған жұмыс бойынша талдау және қорытындыларды жасайды. 4.Қауіпсіздік техникасын сақтайды және бұрғылау бригадасының тарапынан оны орындауды бақылайды.
КҚ 10. Мұнай мен газға скважинаны бұрғылау процесінде жуу технологиясын бақылау. Мүмкін қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою.	КМ 10 .Мұнай мен газға скважиналарды жуу технологиясы, қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою	Осы модуль скважиналарды жуу процесін бақылау, қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою үшін қажетті білімді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: бұрғылау ерітіндісін дайындауды бақылау және онымен скважиналарды жуу, мүмкін қиыншылықтар мен апаттарды ескерту, қажет болса қиыншылықтар мен апаттарды жою ережелерін. Білім алушылар модульді	Оқыту нәтижесі: 1) Скважинаны жууды бақылау.	Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау технологиясы Бұрғылау машиналары мен механизмдері Бұрғылау ерітінділері және оларды дайындау технологиясы
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Химиялық реагенттердің қасиеттері мен тағайындалуы туралы біледі. 2. Бұрғылау ерітіндісін дайындау рецептурасы туралы және оның бұрғылау процесіне әсері туралы түсінігі бар. 3.Бұрғылау басында скважинаны жүргізу процесінде жуу үшін қажетті химиялық реагенттермен жабдықтауды бақылайды. 4. Сораптардың сипаттамасын береді және бұрғылау ерітіндінің қуаты мен жіберуін есептейді. 5.Скважинаны жүргізу процесінде скважинаны жуу уақыты мен циклдігін есептейді.
			Оқыту нәтижесі: 2) Мүмкін қиыншылықтар мен апаттарды ескерту және жою.	

		зерделеу кезінде: бұрғылау ерітіндісін дайындауды бақылау және онымен скважиналарды жуу, мүмкін қиыншылықтар мен апаттарды болжау және ескерту, мүмкін қиыншылықтар мен апаттарды жою, қауіпсіздік техникасы мен өрт қауіпсіздігін сақтау керек.	Бағалаудың өлшемшарттары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қиыншылықтар мен апаттардың бірінші белгілері туралы түсінігі бар. 2. Мүмкін қиыншылықтар мен апаттарды болжау үшін техникалық құжаттаманы оқиды. 3. Қиыншылықтар мен апаттардың мүмкін аймақтары туралы ақпаратты біледі. 4. Қиыншылықтар мен апаттардың әртүрлі түрлерінің туындау себептерін, олардың жіктелуін, алдын алу және жою әдістерін түсінеді. 5. Шебер мен бұрғышыға мүмкін қиыншылықтар мен апаттар туралы нұсқау береді. 6. Мүмкін қиыншылықтар мен апаттардың аралықтарын өткен кезде шектеулерді есептейді және қояды. 7. Қиыншылықтар мен апаттарды жою әдісін таңдайды. 8. Апатты жою үшін апаттық құрал-сайманның түрін таңдайды. 9. Қиыншылықтар мен апаттарды жою процесін бақылайды және басқарады. 	
КК 11. Технологиялық өндірістік құжаттарды жүргізу және техникалық пен технологиялық бұрғылау есептерін жасайды	КМ 11. Бұрғылаудың техникалық және технологиялық есептері	Осы модуль бұрғылаудың технологиялық есептеулерін жасау үшін қажетті білімді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім	Оқыту нәтижесі: 1) Өндірістік құжаттарды толтыру және жүргізу. Бағалаудың өлшемшарттары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бұрғылау тәртібінің параметрлерін, олардың қашаудың жұмыс істеу көрсеткіштеріне және бұрғылау жылдамдығына ықпалын таниды. 2. Бұрғылау ерітінділердің қасиеттерінің негізгі көрсеткіштері 	Скважинаны аяқтау Мұнай мен газ скважиналарын бұрғылау технологиясы Бұрғылау машиналары

		<p>алушылар меңгеруі тиіс: технологиялық өндірістік құжаттарды толтыру және жүргізу ережелері және бұрғылаудың технологиялық есептеулерін жасау. Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: бұрғылаудың технологиялық есептеулерін жасау және технологиялық өндірістік құжаттарды жүргізу.</p>		<p>туралы білімі бар. 3. Қиыншылықтарды ескерту бойынша іс-шаралар жоспарын, оларды жою әдістерін құрайды. 4. Белгілі геологиялық жағдайларда аралықтарды бұрғылау үшін бұрғылау тізбегінің төменгі құрылымын есептейді және құрайды. 5. Геологтармен бірлесе геологиялық-техникалық нарядты құрастырады.</p>	<p>мен механизмдері Бұрғылау ерітінділері және оларды дайындау технологиясы Өнеркәсіптік экономика, өндірісті жоспарлау және ұйымдастыру</p>
			<p>Оқыту нәтижесі: 2) Бұрғылаудың техникалық және технологиялық есептерін жасайды.</p>		
			<p>Бағалаудың өлшемшарттары:</p>	<p>1. Скважинаны құру циклдары және әртүрлі тау-геологиялық жағдайларда бұрғылау тәртібі туралы білімі бар. 2. Формулалар бойынша бұрғылау тәртібін және қашауларды таңдауды, бұрғылау тізбегінің төменгі құрылымын есептейді. 3. Скважиналардың көлемін және скважиналарды жуу режимдерін есептейді. 4. Скважиналарды бекіту көлемдері мен компоненттерді есептейді. 5. Уақыттың белгілі уақыт ішінде технологиялық бұрғылау процесінің жұмыс істеу нәтижелерінің талдауын жүргізеді. 6. Қашау мен бұрғылау құрал-сайманның жұмысын және ақаулығын талдайды. 7. Бұрғылаудың техникалық-экономикалық көрсеткішетерін</p>	

				есептейді.	
КҚ 12. Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау бойынша талаптардың орындалуын қамтамасыз ету	КМ 12. Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау	Осы модуль еңбекті және қоршаған ортаны қорғау бойынша талаптардың орындалуын дұрыс ұйымдастыру үшін қажетті білімді, іскерліктер мен дағдыларды сипаттайды. Модульді зерделеу нәтижесінде білім алушылар меңгеруі тиіс: еңбекті және қоршаған ортаны қорғау бойынша талаптар Білім алушылар модульді зерделеу кезінде: еңбекті және қоршаған ортаны қорғау бойынша талаптарды егжей-тегжейлі зерттеу және оларды сақтау.	Оқыту нәтижесі: 1) Қоршаған ортаның жағдайын бақылау.		Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік экология негіздері Скважинаны аяқтау
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Қоршаған ортаны қорғау нормативтері туралы ақпаратты біледі. 2.Қоршаған ортаны бұрғылаудың технологиялық процестері кезіндегі ластаудан жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлейді.	
			Оқыту нәтижесі: 2) Еңбекті қорғау жағдайын бақылау.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Өндірістік объектілерде қауіпсіздік техникасының жағдайын тексереді. 2.Еңбек шарттарын жақсарту бойынша ұсыныстарды әзірлейді.	
			Оқыту нәтижесі: 3) Өндірісте жазатайым оқиғаларды зерттейді.		
			Бағалаудың өлшемшарттары:	1.Н-1 нысан бойынша жазатайым оқиғалардың есебін және тергеуін жүргізеді. 2.Жазатайым жағдай кезінде әрекеттердің ретін біледі. 3.Өндірістік жарақаттануды талдау әдістерін біледі.	
Оқыту нәтижесі: 4) Қоршаған ортаның ластануын болдырмау.					
Бағалаудың өлшемшарттары:	1. Скважиналарды сапалы бекітуді қамтамасыз етеді. 2. Технологиялық процестер кезінде апаттық жағдайларға жол бермейді. 3.Зиянды материалдардың қалдықтарын жинауды, сақтауды, кәделеуді бақылайды.				

КҚ 13. Техник-технологтың біліктілік жұмысын орындау	КМ 13. Диплом алды тәжірибесі	Осы модуль біліктілікті алуға қажетті жұмыс нәтижелілігін, дағдылар мен білімдерді сипаттайды. Модульды зерделеу нәтижесінде, үйренушілер бұрғылау кәсіпорын мен межелес ұйымдардың, олардың бөлімдері мен цехтердің құрылымын, бұрғылау өнідірісі мен технологиялық процесті жоспарлау және басқару негіздерін, скважиналарды құру циклын ұйымдастыруды, бұрғылау жұмыстарының нәтижелерін оперативтік және статикалық есепке алуды зерттеу және талдау; колледже алған теориялық білімдерін, сондай-ақ құнарлы қабаттарды ашу және игеру бойынша білімдерін, скважиналарды аяқтау, бұрғылау жұмыстарының экономикасы мен ұйымдастыруы, еңбекті, қоршаған ортаны қорғау бойынша білімдерін бекіту; дипломдық жобалау үшін материалдарды жинау, жобалық-сметалық	Оқыту нәтижесі: 1) Кәсіпорынның жұмысын зерделеу және талдау.		диплом алды практика
			Бағалау өлшемшарттары:	1.Бұрғылау кәсіпорынның тағайындалуы мен ұйымдастырушылық құрылымымен, техникалық жабдықталуымен танысады. 2. Техникалық-экономикалық көрсеткіштер мен бұрғылау жұмыстарының жоспарларын қолданады. 3. Скважиналарды салуға жобалық-сметалық құжаттамын құрастырады. 4.Жабдықтың, сораптарды, құралдарды монтаждық байлау схемаларын оқиды.	
			Оқыту нәтижесі: 2) Бітіруші біліктілік жұмысын жазу және орындау үшін материалдарды жинау, жүйелеу, өңдеу және талдау.		
			Бағалау өлшемшарттары:	1.Негізгі өндірістік-техникалық және экономикалық құжаттаманы құрастырады. 2.Цехтің шығындарын, кәсіпорынның пайдасы мен рентабельдігін есептейді. 3. Дипломдық жоба тақырыбы бойынша материал жинайды.	

		<p>құжаттаманың мазмұнын, кәсіпорын стандарттары мен тәжірибе бойынша есепті жазу үшін кәсіби деректердің жұмыс нұсқауларын зерттеу; Модульді зерделеген кезде үйренушілер жұмыс нәтижелерін талдау, негізгі өндірістік-техникалық және экономикалық құжаттаманы құру, техникалық мен технологиялық құжаттаманы жүргізуді білу; жұмыс өндірісінің негізгі техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеуді; жұмыстар мен өнімдердің сапасын қамтамасыз етуге кететін шығындарды бағалауды; өндірістік учаскеде жұмыстардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге білуі тиіс.</p>			
--	--	---	--	--	--

Ескерту:

БҚ - базалық құзыреттілік;

КҚ - кәсіптік құзыреттілік;

БМ - базалық модульдер;

КМ - кәсіптік модульдер.